

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny TEST DIAGNOSTYCZNY
<i>Przedmiot:</i>	Język hiszpański
<i>Poziom:</i>	Poziom dwujęzyczny
<i>Forma arkusza:</i>	MJHH-D0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	11 grudnia 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	12 grudnia 2024 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *el asuste* (y) *la inseguridad* zamiast *el susto* (y) *la inseguridad* w zadaniu 3.3.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *sustituir al fotógrafo* zamiast *ser fotógrafo que hace una foto* w zadaniu 3.1.
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
 - udziela odpowiedzi, która
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *perder su equipo* zamiast *perder su equipo fotográfico* w zadaniu 3.2.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *sorpresas* zamiast *sorprendido* w zadaniu 4.6.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem
 - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku hiszpańskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku hiszpańskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Podstawa programowa ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
1.2.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	C
1.3.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	A
1.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
1.5.			D

Zadanie 2.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
2.2.			D
2.3.		II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio [...].	A
2.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
2.5.		II.8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.	C
2.6.		II.3) Zdający określa intencje [...] nadawcy lub autora wypowiedzi.	A

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

Zadanie	Podstawa programowa		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...].	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...] tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i>		
3.3.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>		
3.4.			

Uszczegółowienia do zadania 3.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
tomar (hacer / sacar) una foto que tomaba (hacía / sacaba) una fotografía	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
ser fotógrafo que hacía / hace una foto fotografiar (algo / a alguien) hacer el gesto del que toma una foto	
sacar un (la / el) foto	akceptuje się błąd w użyciu rodzajnika

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
tomar una foto de sí mismo estar con sus tres hermanos tener solo 7 años fotografiar un delfín	odpowiedź niezgodna z tekstem
hacer una fota	błąd w wyrazie o wysokiej frekwencji
realizó su padre hecha con Polaroid	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem poprzedzającym lukę
ser fotógrafo que hacía un gesto hacer el gesto del / de un fotógrafo	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
sustituir al fotógrafo	odpowiedź niejasna

Zadanie 3.2.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
perder sus cámaras	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
perder su cámara	akceptuje się rzeczownik <i>cámara</i> w liczbie pojedynczej
perder su equipo fotográfico / equipo para tomar fotos / equipo de fotografía	akceptuje się sformułowania oznaczające ogólnie sprzęt <u>fotograficzny</u>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
perder la vida ahogarse / mojarse / caerse en el agua rescatar / buscar / encontrar sus cámaras destruir sus cámaras	odpowiedź niezgodna z tekstem
perder su equipaje / su equipo	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
perder sus cameras	błędy w wyrazie o wysokiej frekwencji

Zadanie 3.3.

W tym zadaniu wymagana jest odpowiedź dwuczłonowa. Nie jest akceptowana odpowiedź, w której zdający używa wyrazów synonimicznych odnoszących się wyłącznie do uczucia strachu lub wyłącznie do niepewności.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
el miedo (y) la inseguridad el susto (y) la inseguridad los sentimientos de inseguridad (y) de miedo	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
miedo (y) inseguridad el inseguridad (y) el susto	akceptuje się drobne błędy niezakłócające komunikacji
el temor (y) la incertidumbre	akceptuje się synonimy rzeczowników <i>miedo/susto</i> oraz <i>inseguridad</i> , pod warunkiem że pasują do kontekstu

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
(el) miedo (el) susto (la) inseguridad	odpowiedź jednoczłonowa
inseguro (y) asustado la intemperie (y) el incendio	odpowiedź nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentem tekstu poprzedzającym lukę
el asuste (y) la inseguridad	użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst
la inseguridad (y) asustado	dwa człony odpowiedzi, z których jeden jest poprawny, a drugi – błędny
la inseguridad (y) la incertidumbre el temor (y) el miedo	w obu członach użyte zostały wyrazy synonimiczne odnoszące się do tego samego uczucia

Zadanie 3.4.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
la belleza estética	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
lo que ve / lo que observa la belleza de las cosas su belleza (externa) la estética	
ser un espectador pasivo	akceptuje się odpowiedź, w której zdający odnosi się do postawy fotografa

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
la naturaleza desde su interior su interior lo que le enfade / le sorprenda el impacto positivo de la naturaleza	odpowiedź niezgodna z tekstem
un espectador pasivo no aporte información	odpowiedź nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentem tekstu poprzedzającym lukę

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
4.2.			D
4.3.			B
4.4.		III.2) Zdający określa intencje [...] nadawcy lub autora tekstu.	D

Zadanie	Podstawa programowa		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...].	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i>		
4.7.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>		III.2) Zdający określa [...] nastawienie i postawy nadawcy lub autora tekstu.
4.8.			III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.

Uszczegółowienia do zadania 4.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4.5.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
por la que había llegado / ido allí que lo había llevado hasta allí / a la taquilla / a la boletería (<i>ameryk.</i>) por la cual se encontró allí	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
por la que había acudido allí / al cine que le había traído allí / al cine por la que decidió comprar una entrada	
Por qué fue al cine	akceptuje się drobne błędy językowe i/lub zapisu niezakłcające komunikacji

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
de pasear por la ciudad por qué había tanta cola	odpowiedź niezgodna z tekstem
por qué sus pies lo habían traído hasta el cine	liczba wyrazów przekracza limit wskazany w poleceniu
decidió ver una película fue al cine se había dirigido al cine	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem tekstu poprzedzającym lukę

Zadanie 4.6.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
sorprendido / asombrado / desconcertado	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
conmovido / identificado	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
incomprendido avergonzado feo	odpowiedź niezgodna z tekstem
su boca se entreabrió se puso a llorar desconcierto / asombro / sorpresa	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem tekstu poprzedzającym lukę

Zadanie 4.7.

Akceptuje się odpowiedź w czasie teraźniejszym.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
era crítico respecto
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
critica / criticaba no aprecia / no apreciaba desprecia / despreciaba siente aversión / sentía aversión no les tenía mucho respeto no sentía mucho respeto

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
adoraba apreciaba	odpowiedź niezgodna z tekstem
no eran como los de los cuentos	odpowiedź nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę

Zadanie 4.8.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że atmosfera w rodzinnym domu była dla Hugo przytłaczająca / nie do zniesienia.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
agobiaba / deprimía / sofocaba / desasosegaba	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
(le) molestaba (le) angustiaba (le) hacía la vida inaguantable (le) causaba gran sufrimiento (le) fastidiaba (le) dolía (le) incomodaba (le) infundía/producía tristeza (le) provocaba un sentimiento de soledad (existencial) no le agradaba le hacía sentirse mal / solo / incomprendido / indeseado / como un mueble viejo (le) entristecía (le) era difícil de soportar	
era pesado / insoportable / molesto	przykłady odpowiedzi akceptowanych w tym konkretnym zadaniu, wymagających użycia innego przyimka niż <i>a</i>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
de temprana soledad era solitario era silencioso	odpowiedź niezgodna z tekstem oraz nielogiczna i/lub niespójna z fragmentami otaczającymi lukę
se sentía como un mueble viejo	odpowiedź nie jest spójna z fragmentami otaczającymi lukę

Zadanie 5.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	E
5.2.			C
5.3.			A
5.4.			D

Zadanie 6.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.2.			B
6.3.			A
6.4.			C

Znajomość środków językowych**Zadanie 7.**

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	D
7.2.			A
7.3.			D
7.4.			C
7.5.			A

Zadanie 8.

Zadanie	Podstawa programowa	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
8.2.		
8.3.		
8.4.		

Zadanie	Poprawna odpowiedź
8.1.	RECEPCIÓN
8.2.	AIRE
8.3.	PAPELES
8.4.	TIRAR

Zadanie 9.

Zadanie	Podstawa programowa	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
9.2.		
9.3.		
9.4.		
9.5.		

Zadanie	Poprawna odpowiedź
9.1.	no se lo impidiera (impidiese)
9.2.	a medida que iban entrando
9.3.	dispondrías de recursos suficientes
9.4.	te abstengas de emitir juicios precipitados (un juicio precipitado)
9.5.	se vieron obligados a repetir

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

*Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8.
8.1.	RECEPCION
8.2.	AYRE

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9.
9.3.	dispondrias de recursos sufisientes

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Elige una de las opciones y márcala con un círculo. Escribe una composición adecuada al tipo de texto del que se trate. El escrito debe tener entre 300 y 350 palabras.

1. Wiele państw zabiega o organizację dużych imprez sportowych, takich jak igrzyska olimpijskie czy mistrzostwa świata w piłce nożnej. Czy organizacja takich wydarzeń to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:
 - promocja kraju-gospodarza imprezy
 - kwestie finansowe
 - wpływ na życie codzienne zwykłych obywateli.
2. Ostatnio zainteresował Cię plakat opublikowany w internecie. W **artykule** do szkolnej gazetki:
 - wyjaśnij, dlaczego problem poruszany przez ten plakat jest aktualny
 - napisz, w jaki sposób autor plakatu zwraca uwagę odbiorców na przedstawiony problem
 - przedstaw swój pomysł na zorganizowanie w Twojej szkole akcji dotyczącej tej problematyki.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Wymagania szczegółowe (artykuł)

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- V.1) Zdający opisuje [...] przedmioty, miejsca i zjawiska.
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości.
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia opinie i poglądy innych osób i ustosunkowuje się do nich.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
- VII.8) Zdający proponuje [...].
- VIII.1) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych [...].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R ⁺	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		
	A ⁺	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L ⁺	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwnie)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi
3. Drugi element tematu				wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej
4. Trzeci element tematu				wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu

5. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztapowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
6. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C.

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12	5 pkt	4 pkt	3 pkt
11–10	4 pkt	3 pkt	3 pkt
9–8	3 pkt	2 pkt	2 pkt
7–6	2 pkt	2 pkt	1 pkt
5–4	2 pkt	1 pkt	1 pkt
3–2	1 pkt	0 pkt	0 pkt
1–0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Wiele państw zabiega o organizację dużych imprez sportowych, takich jak igrzyska olimpijskie czy mistrzostwa świata w piłce nożnej. Czy organizacja takich wydarzeń to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:

- promocja kraju-gospodarza imprezy
- kwestie finansowe
- wpływ na życie codzienne zwykłych obywateli.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Typ rozprawki wskazany w poleceniu wymaga od zdającego wyrażenia własnej opinii odnośnie problemu określonego w temacie wypowiedzi, bez konieczności przedstawienia dwustronnej argumentacji („za i przeciw”). W wypowiedzi należy natomiast uwzględnić wskazane w poleceniu aspekty.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający powinien wyrazić swoją opinię na temat zabiegania przez różne kraje o organizację dużych imprez sportowych.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi wyrazić swoją opinię / określić stanowisko, jakie zajmuje w sprawie organizacji dużych imprez sportowych, np. *Mucha gente afirma que organizar un evento deportivo importante es un gran honor para el país elegido y, al mismo tiempo, una empresa que le trae beneficios considerables. Personalmente comparto esta opinión. / Desde mi punto de vista, aspirar a ser anfitrión de grandes competiciones deportivas no es una buena idea. / Aunque la organización de grandes eventos deportivos beneficia a los países anfitriones, también conlleva desventajas que vale la pena considerar.*
3. Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli np.
 - jest pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający w kwestii organizacji dużych imprez sportowych, np. *¿Vale la pena aspirar a ser anfitrión de importantes eventos deportivos?*
 - zdający określa w niej wyłącznie stanowisko innych osób, podczas gdy ma wyrazić własną opinię, np. *Muchos están convencidos de que aspirar a ser país anfitrión de eventos deportivos multitudinarios como juegos olímpicos o campeonatos mundiales no tiene sentido, pero otros tantos siguen apoyando la idea.*
Taką tezę uznaje się za odbiegającą od tematu.
4. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że wiele państw zabiega o organizację dużych imprez sportowych, takich jak igrzyska olimpijskie czy mistrzostwa świata w piłce nożnej, nie jest tezą.
5. We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.
6. Stanowisko wyrażone w tezie musi być spójne z treścią rozwinięcia rozprawki. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli na przykład:
 - zdający pomija w rozwinięciu kwestie zasygnalizowane w tezie, np. uwzględnia w tezie dwa elementy tematu, a w rozwinięciu omawia wszystkie trzy elementy podane w temacie lub tylko jeden z nich, lub w tezie stwierdza, że organizowanie dużych imprez sportowych ma zarówno dobre, jak i złe strony, a w rozwinięciu odnosi się wyłącznie do zalet albo wyłącznie do wad takiej decyzji
 - zdający wprowadza w rozwinięciu argumenty, które są sprzeczne z tezą. Jeśli we wstępie zdający uzna, że zabieganie o organizację dużych imprez sportowych jest zjawiskiem pozytywnym, to argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to powinien uznać je za niezasadne.
Podanie argumentów sprzecznych z postawioną tezą jest akceptowane pod warunkiem, że zdający wskazuje na poglądy innych osób po to, żeby wyjaśnić, dlaczego się z nimi nie zgadza, np. *Aunque mucha gente hace hincapié en los beneficios económicos que el país anfitrión de un importante evento deportivo internacional pueda obtener, en mi opinión, el gasto en inversiones necesarias para organizar tal empresa casi siempre supera las ganancias.*
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
8. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem.

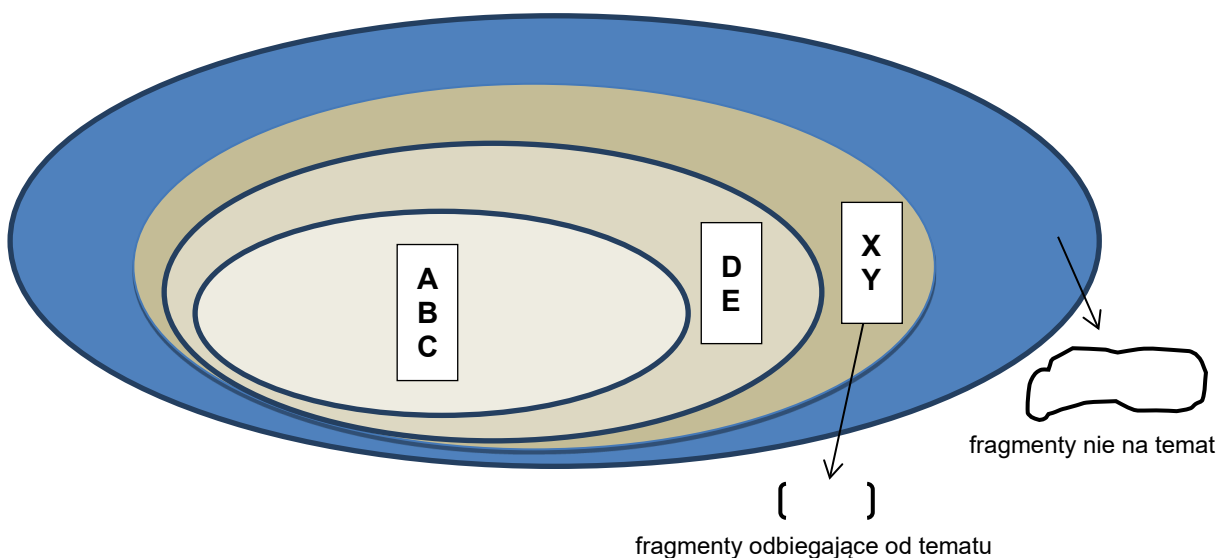
9. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

Elementy tematu

Zgodność z tematem

Wiele państw zabiega o organizację dużych imprez sportowych, takich jak igrzyska olimpijskie czy mistrzostwa świata w piłce nożnej. Czy organizacja takich wydarzeń to dobry pomysł? Napisz **rozwprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:

- promocja kraju-gospodarza imprezy
- kwestie finansowe
- wpływ na życie codzienne zwykłych obywateli.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - wpływ organizacji imprezy na życie biorących w niej udział sportowców z danego kraju
 - aspekt biurokratyczny związany z organizacją imprezy / konieczność spełnienia określonych warunków formalnych przez kraj-gospodarza.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - relacja z zawodów sportowych, np. z meczu piłki nożnej / tenisa, w których uczestniczył zdający.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - biografia słynnego sportowca
 - odniesienie do innego rodzaju imprez (niezwiązanych ze sportem, np. organizacja koncertów przez światowej sławy muzyków, inauguracja wystaw/muzeów, budowa parków rozrywki itp.)
 - plusy i minusy uprawiania sportu.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, to taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeżeli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

Ostatnio zainteresował Cię plakat opublikowany w internecie. W **artykule** do szkolnej gazetki:

- wyjaśnij, dlaczego problem poruszany przez ten plakat jest aktualny
- napisz, w jaki sposób autor plakatu zwraca uwagę odbiorców na przedstawiony problem
- przedstaw swój pomysł na zorganizowanie w Twojej szkole akcji dotyczącej tej problematyki.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za w pełni zgodny z tematem, zdający może, ale nie musi, odnieść się do plakatu opublikowanego w internecie oraz do problemu, który ten plakat porusza, np. *Navegando por Internet, di por casualidad con un cartel que atrajo mi atención. Abordaba un tema muy actual: el del desmesurado desperdicio de alimentos.* We wstępie zdający może również zwrócić uwagę czytelnika na znaczenie reklamy społecznej jako ważnego narzędzia komunikacji i budowania świadomości odbiorców, na rolę komunikatów wizualnych, na zaangażowanie młodych ludzi w kampanie społeczne itp.
2. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie artykułu.
3. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do problemu przedstawionego w temacie.

Elementy tematu

1. Realizując pierwszy element tematu, zdający powinien wyjaśnić, na czym polega aktualność tematyki przedstawionej na plakacie, związanej z problemem marnowania żywności. W swojej pracy zdający może na przykład:
 - odnieść się do przyczyn problemu, zwracając uwagę na takie kwestie, jak:
 - brak umiejętności robienia rozsądnych zakupów (np. korzystania z ułożonej wcześniej listy potrzebnych artykułów)
 - obfitość towarów w sklepach
 - bogacenie się społeczeństwa i związany z tym nadmierny konsumpcjonizm
 - przyzwyczajenie starszych ludzi do gromadzenia artykułów spożywczych na wypadek trudnych czasów / braków w zaopatrzeniu sklepów
 - przygotowania na nadejście świąt i chęć/konieczność przygotowania wielu dań dla gości.
 - wskazać cele związane z koniecznością ograniczenia marnowania żywności, np.
 - walka ze zjawiskiem głodu wśród ludności zamieszkującej biedniejsze regiony świata
 - potrzeba rozwiązania problemu związanego z przepełnionymi wysypiskami śmieci
 - konieczność przetwarzania odpadów spożywczych.
2. Aby realizacja drugiego elementu tematu była uznana za poprawną, zdający powinien wyjaśnić, w jaki sposób autor plakatu zwraca uwagę odbiorców na przedstawiony problem. Zdający może odnieść się do takich kwestii, jak:
 - rozmiary elementów przedstawionych na plakacie (niewspółmiernie duży koszt na śmieci w stosunku do innych przedmiotów)
 - ilość i jakość produktów spożywczych rozrzuconych po kuchni (świeże, apetyczne owoce i warzywa na podłodze i w koszu)
 - kontrast pomiędzy nowoczesnym wnętrzem a panującym w nim nieporządkiem
 - hasło/pytanie zamieszczone nad koszem na śmieci
 - zastosowane efekty światła i cienia.

Jeżeli zdający ogranicza się wyłącznie do opisu plakatu, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy.

3. Aby realizacja trzeciego elementu tematu była uznana za poprawną, wymagane jest przedstawienie pomysłu na zorganizowanie w szkole akcji dotyczącej problematyki marnowania żywności. Zdający może zaproponować takie akcje, jak:
- wspólne wykonanie w klasie/szkole książki kucharskiej zawierającej przepisy wykorzystujące resztki żywności
 - zorganizowanie konkursu na podobny plakat / na najlepsze danie „z resztek”
 - promowanie idei jadłodzielni w najbliższym otoczeniu
 - zorganizowanie dla uczniów szkoleń/warsztatów dotyczących planowania zakupów spożywczych / ekonomicznego wykorzystania zakupionego jedzenia
 - wykonanie ulotek informacyjnych i ich dystrybucja (w okolicach supermarketów, szkół, bazarków).

Zgodność z tematem

Ostatnio zainteresował Cię plakat opublikowany w internecie.

„główka”

W **artykule** do szkolnej gazetki:

- wyjaśnij, dlaczego problem poruszany przez ten plakat jest aktualny
- napisz, w jaki sposób autor plakatu zwraca uwagę odbiorców na przedstawiony problem
- przedstaw swój pomysł na zorganizowanie w Twojej szkole akcji dotyczącej tej problematyki

elementy
tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - rady dotyczące możliwości wykorzystania nadmiaru żywności
 - uwagi na temat właściwego przechowywania produktów spożywczych

- okoliczności stworzenia/zobaczenia plakatu.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - problem otyłości we współczesnym społeczeństwie
 - problematyka związana z żywnością modyfikowaną.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - zalety zdrowego odżywiania
 - relacja z akcji szkolnej niezwiązanej z problematyką marnowania żywności
 - przedstawienie korzyści płynących z rolnictwa ekologicznego.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

- Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
- Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
- Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
- W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
- Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakowania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.

7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	• bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność, różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 pkt	• szeroki zakres środków językowych • dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 pkt	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 pkt	• ograniczony zakres środków językowych • głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 pkt	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO • zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „bardzo szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się bardzo zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *simpático*, *interesante*, *bonito*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *volver a ver* zamiast *ver otra vez*; *trabaja de camarero* zamiast *trabaja como camarero*; *acaba de salir* zamiast *ha salido hace un rato*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *El libro fue escrito a mediados de siglo pasado*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	<u>Fragment nie na temat.</u>
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło , i deszczowo. Zrobiłem to √ ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 240 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *Salu2*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *película*, *banda*, np. *la telenovela "M jak miłość"*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *He leído Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie

jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *en casa* (2 wyrazy), *por esos chicos* (3 wyrazy), *10.01.2024* (1 wyraz), *10 de enero de 2024* (5 wyrazów), *1780* (1 wyraz).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *e-mail*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *sms*, *s.f.*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 wyraz, *el siglo XX* = 3 wyrazy.
4. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ayer perdí el teléfono en sklep obuwniczy.* – 7 wyrazów.